

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeenten Hilversum en Laren

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

O. Prins

BEL/BS

Telefoonnummer +31235145320

prinso@noord-holland.nl

Betreft: natuurverbinding N525 Zuider/Westerheide

1 | 5

Geacht college,

Verzenddatum

- 3 FEB. 2022

Graag informeren wij u over de ontwikkelingen rond de beoogde natuurverbinding tussen de Zuiderheide en Westerheide over de provinciale weg N525 (Hilversumseweg) tussen Laren en Hilversum. De ligging hiervan is bepaald tussen voormalige paardenpensionstal de Schaapskooi en het terrein van het drinkwater-station van Vitens. Deze natuurverbinding is een belangrijke laatste schakel in het netwerk van natuurbruggen en ecologische verbindingzones. Hiermee worden de bos- en heiderijke gebieden van het Gooi en de Utrechtse Heuvelrug met elkaar verbonden, in het belang van de flora en fauna en de biodiversiteit. De N525 vormt nu een barrière tussen de Bussummer- en Westerheide aan de noordzijde en aan de zuidzijde de Zuiderheide en het Laarder Wasmere.

Kenmerk

1575185/1779772

Uw kenmerk

De recreatiedruk op de natuurgebieden in het Gooi was al groot en is de afgelopen tijd mede vanwege de coronapandemie toegenomen. Dit zorgt voor extra druk op de natuur, met name een verstoring van fauna. Het verbinden van natuurgebieden is een effectief middel om het leefgebied van dieren te vergroten en verbeteren. Een betere ontsluiting en verbinding zorgt ervoor dat fauna beter kan reageren op recreatiedruk, omdat de mogelijkheden om rust te zoeken worden vergroot. De aanleg van deze laatste natuurbrug in het Gooi is daarom alleen maar urgenter is geworden.

Vorig jaar is in opdracht van de provincie Noord-Holland, en met input van de betrokken gemeenten (Hilversum en Laren), Goois Natuurreservaat (GNR) en een klankbordgroep met belanghebbenden gewerkt aan een schetsontwerp (zie bijlage). In dit schetsontwerp zijn afwegingen gemaakt rond de natuurverbinding en bouwstenen geleverd voor een voorkeursvariant. De stuurgroep, bestaande uit portefeuillehouders de heer Stam (Laren), de heer Heller (Hilversum) en mevrouw Kos (Goois Natuurreservaat), heeft met enkele, hieronder genoemde aandachtspunten ingestemd met dit schetsontwerp als basis voor de verdere uitwerking. Deze uitwerking start dit jaar.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Dreef 3

2012 HR Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Er is besloten om de natuurverbinding verder uit te werken als natuurbrug zonder recreatief medegebruik op deze locatie. Bij de verdere uitwerking wordt specifiek aandacht gegeven aan:

- het behoud van voldoende recreatieve mogelijkheden (waaronder specifiek aandacht voor hondenuitlaat- en losloopgebied);
- het uitgangspunt van kleinschalige en geleidelijke bomenkap voor het realiseren van de gecombineerde bos-heide verbindingzone;
- de belevingswaarde van de natuurbrug als 'toegangspoort' voor zowel de gemeente Laren als Hilversum;
- veilige oversteken N525 voor wandelaars en fietsers: hiervoor is een aantal acties in gang gezet, waarover hieronder meer.

Wij nemen u graag mee in de belangrijkste afwegingen en het vervolgproces.

Afwegingen

In het proces is veelvuldig gesproken over alle varianten. Als voorkeursvariant is besloten tot een natuurbrug over de bestaande weg. Een natuurbrug is bewezen geschikt als faunapassage voor alle gewenste diersoorten (bos- en heidedieren) en heeft zodoende de meeste ecologische functionaliteit. Een natuurbrug over de bestaande weg scoort het best qua complexiteit en haalbaarheid. Voor een natuurbrug met verdiepte wegligging moeten de meeste laanbomen worden gekapt, is de sociale veiligheid minder en wordt het profiel van de historische weg aangetast. Inzet is het bestaande wegprofiel zo veel mogelijk te handhaven. Dit maakt een natuurbrug met verdiepte wegligging niet gewenst. Bij een ecotunnel is er de meeste aantasting van de bestaande natuurwaarden. Daarnaast is het hele natuurgebied een aardkundig monument: dit maakt een ecotunnel vanwege de benodigde afgravingen in het natuurgebied niet gewenst.

Er is ook gesproken over mogelijk recreatief medegebruik van de natuurverbinding. Onderzoek toont echter aan dat recreatief medegebruik van natuurverbindingen door mensen het gebruik door dieren negatief kan beïnvloeden. Dit is vanuit ecologisch oogpunt niet wenselijk. Voor deze specifieke verbinding is ook geen directe noodzaak voor recreatief medegebruik, omdat er in principe voldoende oversteekmogelijkheden zijn (tunnel La Place en dagrecreatie Westerveld). De nadrukkelijke aanbeveling was deze oversteken wel te verbeteren. Daartoe is door de provincie het volgende in gang gezet.

- In het derde kwartaal van dit jaar wordt gestart met aanpassing van het verkeersplein bij La Place in Laren. Er worden veilige oversteekmogelijkheden gerealiseerd voor voetgangers en fietsers. Deze aanpassing zou aanvankelijk in 2021 starten, maar is uitgesteld vanwege het uitlopen van de werkzaamheden van HOV 't Gooi in Hilversum. De N525 wordt tijdens die werkzaamheden gebruikt als omleidingsroute.

- De voorbereiding is gestart van het strekken van de tunnel voor fietsers en voetgangers nabij La Place. Dit wordt aansluitend op de aanpassing van het verkeersplein gerealiseerd.
- De provincie is voornemens om de 50 km zone van Hilversum te verplaatsen, zodat de oversteek bij Westerveld¹ in deze zone valt. Hierdoor kunnen voetgangers en fietsers veiliger oversteken. Deze aanpassing wordt naar verwachting dit voorjaar gerealiseerd. De provincie heeft deze oversteek in 2020 al verbeterd (onder andere door een verbreed middenstuk en een betere belijning), echter deze wordt nog steeds als onveilig ervaren.
- Tot slot wordt er een onderzoek gestart naar de wenselijkheid en mogelijkheid van een verlaging van de maximumsnelheid van 80 naar 60 km per uur. Dit betreft het deel van de N525 tussen La Place en de grens van Hilversum (circa 800 meter). Halverwege dit deel bevindt zich een waterwinning van Vitens. De uitrit hiervan komt direct, zonder invoeg- of afslagstrook uit op de N525. Voor die oversteek kan een snelheidsverlaging bijdragen aan de veiligheid. Dit onderzoek vindt plaats in het tweede en derde kwartaal van 2022.

Recreatieve mogelijkheden

Het gebied tussen Laren en Hilversum wordt intensief gebruikt door wandelaars met en zonder honden. Vanuit recreatief oogpunt is het wenselijk ommetjes te kunnen maken. In de klankbordgroep is aandacht gevraagd voor de recreatieve mogelijkheden en afname van het hondenuitlaat- en loopgebied.

In het aanloopgebied naar de natuurbrug geldt dat verstoring door mensen (en honden) beperkt moet worden. Daarom is een verstoringsvrije zone van 150 meter rond de verbinding noodzakelijk. In deze zone worden alle wandelpaden verwijderd. Mocht (op de langere termijn) ook groot wild verschijnen, dan geldt er een rustzone van 300 meter en zijn ook de wandelpaden in de zone van 150-300 meter ongewenst. Wij realiseren ons dat het afsluiten van deze gebieden onprettig is daar waar de recreatiedruk hoog is. Daarom is besloten dit gefaseerd te realiseren en honden (aangelijnd) voorlopig toe te staan. Buiten de 300 meterzone komen nieuwe wandelpaden ten behoeve van een logisch wandelnetwerk. Buiten de hekken (begrazingsgebied) mogen honden nu en straks vrij rondlopen. Verder is een gebied op de Zuiderheide in Laren aangeduid als zoekgebied voor extra losloopgebied voor honden.

Dit is in het schetsontwerp al indicatief uitgewerkt. Er is vastgesteld dat de bestaande ruit- en fietspaden gehandhaafd kunnen blijven. Nadere uitwerking en besluitvorming over de nieuwe wandelpaden zijn in een latere fase aan de orde. Samen met GNR en in samenspraak met belanghebbenden wordt te zijner tijd gekeken naar de exacte zonering.

¹ Circa 20 m voor de bebouwde komgrens/50 km-zone van Hilversum ligt een oversteek voor fietsers/voetgangers met daarnaast een dagcamping en parkeerplaats

Bomenkap

Het schetsontwerp biedt een eerste beeld van de bomenkap die nodig is om de gewenste bos-heideverbinding te maken. In de klankbordgroep waren hier zorgen over en ook in de stuurgroep is hierover gesproken. Uitgangspunt is dat er bij de realisatie van de natuurbrug en de (her)inrichting van de natuurlijke omgeving rondom de natuurbrug aandacht is voor het behoud van bijzondere bomen. Dat er bomenkap moet plaatsvinden om de verbinding mogelijk te maken is evident, maar de gevoeligheid van bomenkap is dat eveneens.

Voor de beoogde bos- en heideverbinding is grootschalige kap niet nodig: er is voldoende ruimte voor behoud van waardevolle bomen en de inzet is om geleidelijk, selectief en minimaal te kappen. Wanneer bomenkap nodig is, geldt voor de laanbomen langs de N525 een '1 op 1 vervanging'. Bij de (her)inrichting van de bos-heide verbinding wordt bovendien expliciet gekeken naar mogelijkheden voor het creëren van nieuw c.q. vervangend bos. Ook wordt in het vervolgproces gekeken naar mogelijk hergebruik van het houtafval. Dit kan binnen het project of onder de pilot 'hoogwaardig hergebruik houtafval' met inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (regionale grondstoffenvisie Gooi en Vechtstreek).

Nadere uitwerking en besluitvorming over de inrichting van de natuurlijke omgeving van de natuurbrug is in deze fase nog niet aan de orde. Samen met GNR, een landschapsarchitect en een ecoloog wordt dit in een volgende fase uitgewerkt in een inrichtingsplan.

Vormgeving en materiaalgebruik

De stuurgroep heeft expliciet aandacht gevraagd voor de belevingswaarde van de natuurbrug als 'toegangspoort' voor de gemeenten Laren en Hilversum. Het schetsontwerp biedt de eerste bouwstenen voor het ontwerp, vormgeving en materiaalgebruik, maar nadere uitwerking vindt dit jaar plaats. Aandachtspunten vanuit de klankbordgroep zijn de exacte vormgeving, hoogte en doorzicht (overspanning), boogconstructie en raster grondwallen/-takkenrillen.

Vervolgproces

De provincie Noord-Holland en de stuurgroep hechten veel waarde aan de input van belanghebbenden en de omgeving en wil hen graag betrekken in de vervolgfase. Daarin vindt de nadere uitwerking plaats van de voorkeursvariant tot een voorkeursontwerp. Daarbij worden eerdere afwegingen over nut en noodzaak, varianten en recreatief medegebruik niet opnieuw gedaan. Belanghebbenden die willen meedenken kunnen zich aanmelden op gooienvechtstreek@noord-holland.nl. Inzet is om hen op vaste momenten mee te nemen in het proces en de voortgang en om hun input te vragen waar het gaat om:

- het ontwerp, de vormgeving en het materiaalgebruik;
- de sociale veiligheid.

Uitgangspunt is om hierbij zoveel mogelijk rekening te houden met aanwezige landschappelijke, recreatieve en cultuurhistorische waarden en elementen. Het voorkeursontwerp wordt voorafgaand aan de bestuurlijke besluitvorming getoetst op ecologische functionaliteit (Alterra) en op ruimtelijke kwaliteit (provinciale Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling, ARO).

De realisatie van de natuurbrug is gepland voor 2025. Aansluitend vindt de (her)inrichting plaats van de natuurlijke omgeving van de natuurbrug tot een gecombineerde bos-heide verbindingzone. De stuurgroep natuurbrug N525 komt de komende tijd regelmatig bij elkaar om de stand van zaken en voortgang te bespreken. De gemeenteraden en belanghebbenden worden geïnformeerd via de reguliere, digitale nieuwsbrieven en provinciale webpagina over de natuurbrug N525.

Op woensdag 9 februari a.s. gaat gedeputeerde Natuur en Landschap Esther Rommel in Pakhuis De Zwijger in gesprek met partners over het onderwerp "Biodiversiteit onder druk: hoe verbinden we onze natuur?". U kunt hier bij zijn of toegang krijgen tot de live uitzending via www.dezwijger.nl/programma/groenverbonden3.

Wij willen u verzoeken om deze brief met het schetsontwerp als bijlage ter informatie te delen met uw gemeenteraad.

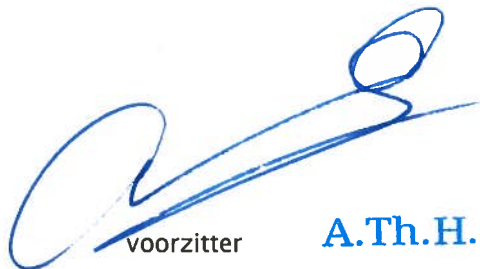
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

R.M. Bergkamp

provinciesecretaris

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Deze beslissing is namens Gedeputeerde Staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast

1 bijlage(n)

Eindrapport schetsontwerp natuurverbinding N525 d.d. 29 juni 2021